

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій

Кафедра германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о. завідувача кафедр

проф. Фока М.В.

«04» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Рівень вищої освіти: **перший** (бакалаврський)

Галузь знань: **01 Освіта / Педагогіка**

Спеціальність: **014.07 Середня освіта (Географія)**

Додаткова спеціальність: **014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))**

Освітня програма: **Середня освіта (Географія та Мова і література (англійська))**

Форма навчання : денна

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання англійської мови» розроблена на основі освітньо-професійної програми Середня освіта (Географія та Мова і література (англійська), навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» за додатковою спеціальністю 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Розробник: Долгушева О.В., доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання, кандидат філологічних наук, доцент

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання

Протокол від «04» серпня 2022 року № 1

В.о. завідувача кафедри

(підпис)

Фока М.В.
(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання англійської мови» для студентів спеціальності: 014.07 Середня освіта (Географія), додаткової спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська)) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. – ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022. – 22 с.

© Долгушева О.В., 2022 рік
© ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс навчальної дисципліни «Методика навчання англійської мови» складається з чотирьох змістових модулів: 1. «Теоретичні основи навчання англійської мови в молодшій та основній школі», 2. «Методика формування мовних компетентностей», 3. «Методика формування мовленнєвих компетентностей», 4. «Організація та забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності в молодшій та основній школі». Перший блок присвячений цілям, змісту навчання англійської мови і культури англомовних країн та лінгвопсихологічним основам навчання предмету в молодшій та основній школі. Другий та третій модулі передбачають навчання теорії методики формування компонентів іншомовної комунікативної компетенції (мовні, мовленнєві лінгвосоціокультурна компетенції) та виконання практичних завдань (укладання фрагментів уроків), спрямованих на формування професійно-орієнтованої компетентності майбутніх вчителів, що забезпечує готовність випускника до здійснення професійної діяльності. Останній модуль розкриває питання організації навчального процесу: календарно-тематичне планування, план-конспект уроку, здійснення контролю, роботу з англійської мови у позанавчальний час.

Програма дисципліни передбачає інформування студентів щодо вимог до рівня сформованості професійної методичної компетентності, необхідної для успішного здійснення діяльності вчителя, дає в майбутньому можливість отримувати наступну кваліфікаційну категорію, забезпечує умови для подальшого професійного зростання.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить: 135 годин, із них 20 годин – лекції, 28 годин – семінарські (практичні) заняття, 87 годин – самостійна робота.

Вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання англійської мови» завершується складанням екзамену.

діяльності.. Методична компетенція це сукупність методичних знань, навичок, вмінь та індивідних, суб'єктних і особистих якостей майбутніх вчителів, що функціонує як здатність проєктувати, адаптувати, організовувати, мотивувати, досліджувати та контролювати процеси навчання, освіти, виховання та розвитку школярів у класній і позакласній роботі з англійської мови.

Завдання навчання дисципліни:

- ознайомити здобувачів вищої освіти із сучасними тенденціями в навчанні іноземних мов і культур в Україні та за кордоном, у т.ч. із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти; показати головні компоненти теорії сучасного навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах;
- забезпечити формування у здобувачів вищої освіти умінь реалізовувати комунікативно-навчальну, виховну, розвиваючу, освітню, гностичну, конструктивно-плануючу, організаторську функції;
- під час лекційних та практичних занять забезпечити оволодіння студентами декларативними та процедурними знаннями з теорії та практики методики навчання іноземних мов;
- навчити здобувачів вищої освіти аналізувати нормативні документи з викладання іноземної мови, навчально-методичні комплекси з англійської мови;
- сформувати у здобувачів вищої освіти умінь здобувати декларативні знання з друкованих джерел – носіїв фахових знань та застосовувати набуті знання в практиці роботи (планування уроків, розробка вправ, підготовка позакласних заходів тощо);
- ознайомити студентів з методами дослідження в методиці навчання іноземних мов та практикою їх застосування під час практичної роботи в школі (протягом педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти);
- розвивати навички та вміння навчальної роботи з формування іншомовної комунікативної компетенції учнів на основі програми з іноземних мов і культур закладів середньої освіти;
- сформувати умінь здійснення контролю рівня сформованості знань, навичок і вмінь учнів;
- навчити раціонального планування навчального процесу, у тому числі, уроку як одного з його компонентів;
- ознайомити здобувачів вищої освіти із формами і видами позакласної діяльності з іноземної мови, яка сприяла б успішному досягненню мети навчання іноземної мови у школі;
- сформувати у студентів умінь критично опрацьовувати наукові джерела, здійснювати самостійний науковий пошук, аналізувати передовий досвід та узагальнювати власні спостереження, практично реалізовувати результати дослідження проблеми в самостійно виконаних розробках.

Професійно-значущі компетентності вчителя англійської мови, яких мають набути здобувачів вищої освіти, охоплюють такі царини педагогічної діяльності:

- розуміння учнів, їхніх навчальних потреб, інтересів, мотивації до навчання, врахування індивідуальних, психологічних та соціальних чинників, що впливають на навчальний процес під час планування та здійсненням навчальної діяльності; засобів формування навчальної автономії учнів, врахування індивідуальних освітніх потреб учнів.
- планування уроків та навчальних курсів з англійської мови з урахуванням навчальних потреб учнів задля досягнення результатів учіння, зазначених у програмі, визначення цілей, завдань та результатів учіння на урок/серію уроків, оцінювання та добір дидактичних матеріалів, конкретного навчального контексту з огляду на рівень володіння учнями мовленнєвими компетентностями.
- використання різних типів оцінювання відповідно до навчального контексту, широкого діапазону прийомів виправлення помилок в усному та писемному мовленні учнів, розробка тестів поточної успішності та тести досягнень у відповідності до Державних програм з іноземних мов та Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.
- керування власним професійним розвитком, визначення аспектів і цілей професійного вдосконалення, розвиток власної навчальної автономії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

загальні	фахові
<p>Системні компетентності: ЗК2 – здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей, зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до осіб, які навчаються. ЗК3 – здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності. ЗК4 – здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, набувати соціальні навички (soft skills), спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя.</p>	<p>ФКДС1 - Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії світової літератури в практиці навчання у базовій загальноосвітній школі. ФКДС2 - Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання англійської мови та літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду, доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять з англійської мови та літератури.</p>
<p>Інструментальні компетентності: ЗК7 – навички використання інформаційних і</p>	<p>ФКДС4 – Здатність</p>

<p>комунікаційних технологій у процесі навчання або дослідження, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК10 – здатність спілкуватися державною мовою (як усно, так і письмово), використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.</p>	<p>використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах державною мовою, англійською мовою, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт</p>
<p>Міжособистісні компетентності:</p> <p>ЗК11 – навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати автономно та в команді.</p>	

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

Студент:

ПРН17 – організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначає оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності;

ПРН19 – самостійно організовує процес навчання, забезпечує рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціокультурних та економічних особливостей, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху

ПРНДС1 – *Знає та розуміє* сучасні філологічні й дидактичні засади навчання англійської мови та літератури, мовні норми, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРНДС2 – *Володіє* комунікативною компетентністю з англійської мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРНДС3 – Застосовує методики білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, володіє дидактикою багатомовності та методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.

ПРНДС5 – *Забезпечує* діалог культур у процесі вивчення англійської мови літератури, створює умови для міжкультурної комунікації, *використовує* гуманістичний потенціал англійської мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРНДС6 – Знає, розуміє і демонструє здатність реалізувати теоретичні й методичні засади навчання англійської мови та літератури в базовій середній школі.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи навчання англійської мови

Тема 1. Методика навчання іноземних мов і культур як наука та її зв'язок з іншими науками. Методика навчання як навчальна дисципліна та освітня технологія. Система навчання іноземних мов у ЗЗСО (“Методика” як навчальна дисципліна; “методика” як освітня технологія; “методика” як педагогічна наука. Навчальний процес та його компоненти. Методика й лінгводидактика. Методика і психологія, методика і лінгвістика, методика і література, методика і країнознавство. Методи і технології навчання іноземних мов і культур та організація навчальної діяльності учнів; цілі, зміст, методи і засоби навчання, предмет навчання).

Тема 2. Підходи до навчання іноземних мов і культур. Принципи навчання іноземних мов і культур. Засоби навчання іноземних мов і культур (Основні та допоміжні засоби навчання англійської мови, НМК з англійської мови)

Тема 3 Нормативні документи у галузі навчання іноземних мов і культур. Професійна і мовленнєва компетентність учителя іноземних мов і культур. Вирази класного вжитку (Державний стандарт базової середньої освіти (ключові компетентності в мовно-літературній освітній галузі). Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов (1-4, 5–9 класи). Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти (рівні володіння мовленнєвими компетентностями, види мовленнєвої діяльності, мовний репертуар).

Тема 4. Лінгвопсихологічні основи навчання іноземних мов (Лінгвопсихологічні особливості видів іншомовної мовленнєвої діяльності та їх врахування у навчанні іноземної мови).

Тема 5. Особливості навчання іноземних мов в молодшій школі (Психологічні особливості учнів молодшого середнього шкільного віку та їх врахування під час навчання іноземної мови. Методи і прийоми навчання у початковій школі).

Змістовий модуль 2. Методика формування мовних компетентностей

Тема 6. Методика формування англомовної граматичної компетентності (Грамматична компетентність англійської мови: дефініція, складові елементи. Мета і зміст навчання граматики в ЗЗСО. Програмові вимоги до оволодіння граматичним матеріалом з англійської мови учнів ЗЗСО. Етапи формування граматичних навичок. Активний і пасивний граматичний мінімум. Система вправ для формування англомовних граматичних навичок у продуктивних та рецептивних видах мовленнєвої діяльності. Засоби формування англомовної граматичної компетентності. Форми і способи контролю.

Тема 7. Методика формування англомовної лексичної компетентності (Лексична компетентність англійської мови: дефініція, складові елементи. Мета і завдання навчання лексики на різних етапах. Програмові вимоги до оволодіння учнями лексичним репертуаром. Типи лексичних мінімумів для формування англомовної лексичної компетенції. Критерії відбору й способи семантизації. ЛО. Етапи формування лексичних навичок. Засоби формування англомовної

лексичної компетенції. Система вправ для формування англомовної лексичної компетенції. Форми і способи її контролю).

Тема 8. Методика формування англомовної фонетичної компетентності (Фонетична компетентність англійської мови: дефініція, складові елементи. Принцип апроксимації у формуванні вимовних навичок. Шкільний фонетичний мінімум. «Педагогічна фонетика». Етапи формування фонетичних навичок (слухо-вимовних, інтонаційних). Система вправ для формування англомовної фонетичної компетентності. Засоби формування англомовної фонетичної компетентності. Форми і способи контролю).

Тема 9. Методика формування іншомовної компетентності у техніці читання і техніки письма в початковій школі (Компетентність у техніці читання: структура, поняття “техніка читання”, труднощі навчання, методи навчання техніки читання англійською мовою, типи і види вправ для навчання техніки читання. Компетентність у техніці письма: структура, поняття “техніка письма”, труднощі навчання, типи і види вправ для навчання графіки та орфографії).

Змістовий модуль 3. Методика формування мовленнєвих компетентностей

Тема 10. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в аудіюванні (Компетентність в аудіюванні англійської мови: дефініція, складові елементи. Місце аудіювання серед інших видів мовленнєвої діяльності та їхній взаємозв'язок. Програмові вимоги до мовленнєвих умінь і навичок аудіювання. Типологія текстів для навчання аудіювання. Критерії добору аудіоматеріалу для учнів різного рівня володіння іноземною мовою. Види аудіювання. Засоби формування компетентності в аудіюванні).

Тема 11. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в читанні (Компетентність в читанні англійської мови: дефініція, складові елементи. Місце читання серед інших видів мовленнєвої діяльності та їхній взаємозв'язок. Програмові вимоги до мовленнєвих умінь і навичок читання. Види читання, система вправ, етапи формування компетентності у читанні. Засоби формування компетентності в читанні. Вимоги до текстів. Форми і способи контролю).

Тема 12. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в говорінні (діалогічне мовлення) (Компетентність в діалогічному мовленні англійської мови: дефініція, складові елементи. Місце говоріння серед інших видів мовленнєвої діяльності та їхній взаємозв'язок. Визначальні риси діалогічного мовлення, окреслені у методичній літературі. Програмові вимоги до мовленнєвих умінь і навичок говоріння у т.ч. відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Типологія діалогічних едностей. Типи діалогів. Етапи навчання діалогічного мовлення. Типи вправ для навчання говоріння. Засоби формування компетентності в говорінні. Інтерактивні та ігрові засоби формування компетентності в говорінні).

Тема 13. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в говорінні (монологічне мовлення) (Компетентність в монологічному мовленні англійської мови: дефініція, складові елементи. Місце говоріння серед інших видів мовленнєвої діяльності та їхній взаємозв'язок.

Визначальні риси монологічного мовлення. Програмові вимоги до мовленнєвих умінь і навичок говоріння у т.ч. відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Типологія монологічних висловлювань. Етапи навчання монологічних висловлювань. Типи вправ для навчання говоріння. Засоби формування компетентності в говорінні. Контроль формування мовленнєвої компетентності в говорінні).

Тема 14. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в письмі (Компетентність в письмі англійської мови: дефініція, складові елементи. Місце письма інших видів мовленнєвої діяльності та їхній взаємозв'язок. Програмові вимоги до мовленнєвих умінь і навичок письма. Засоби й система вправ формування мовленнєвих навичок письма та розвитку вмінь письма. Засоби і форми контролю мовленнєвих умінь на навичок у письмі).

Тема 15. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в медіації (Компетентність в медіації англійської мови: дефініція, складові елементи. Місце медіації серед інших видів мовленнєвої діяльності та їхній взаємозв'язок. Програмові вимоги до мовленнєвих умінь і навичок медіації у т.ч. відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Види медіації та медіаційні стратегії. Вправи для навчання медіації).

Змістовий модуль 4. Організація та забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності

Тема 16. Планування навчального процесу з іноземної мови. Урок іноземної мови (Система планування курсу навчання англійської мови у ЗЗСО. Цілі, зміст, особливості навчального процесу з англійської мови в початковій та основній школі. Аналіз змісту і структури підручників та НМК англійської мови для молодшої та основної школи. Урок як основна організаційна одиниця навчального процесу з англійської мови. Типи і види уроків англійської мови. Вимоги до уроку, структура, цілевстановлення. Аналіз уроку англійської мови. Особливості уроку англійської мови в молодшій та основній школі).

Тема 17. Контроль та оцінювання рівня сформованості англійської комунікативної компетенції учнів (Поняття «контроль» та «оцінювання» у навчанні англійської мови. Мета контролю рівня сформованості англійської комунікативної компетенції. Завдання та функції контролю. Шляхи їх реалізації. Види контролю за різними критеріями. Об'єкти контролю, критерії оцінювання рівня володіння учнями англійською комунікативною компетенцією. Рівні володіння іноземною мовою, рекомендовані Радою Європи. Європейський мовний портфель та шляхи його використання у процесі навчання. Тестовий контроль).

Тема 18. Методика формування лінгвосоціокультурної компетентності. Позакласна робота з англійської мови і культури в молодшій та основній школі (Лінгвосоціокультурна компетентність: дефініція та структура. Особливості іншомовного міжкультурного спілкування. Етапи формування лінгвосоціокультурної компетентності, вправи і завдання, засоби формування. Контроль рівня сформованості лінгвосоціокультурної компетентності в молодшій та основній школі. Поняття «позакласна робота» з англійської мови і культури

(визначення, цілі, завдання на різних етапах навчання). Принципи організації позакласної роботи з англійської мови і культури. Фактори забезпечення її ефективності. Форми позакласної роботи).

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	конс	інд	с.р.		л	п	конс	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий блок 1. Теоретичні основи навчання англійської мови												
Тема 1. Методика навчання як наука та її зв'язок з іншими науками. Система навчання іноземних мову ЗЗСО.	6	2	2			2						
Тема 2. Підходи до навчання іноземних мов і культур. Принципи навчання іноземних мов і культур. Засоби навчання іноземних мов і культур	4					4						
Тема 3. Нормативні документи у галузі навчання іноземних мов і культур. Професійна і мовленнєва компетентність учителя іноземних мов і культур.	8					8						
Вирази класного вжитку	5					5						
Тема 4. Лінгвопсихологічні основи навчання іноземних мов	4					4						
Тема 5. Особливості навчання іноземних мов в молодшій школі	4					4						
Всього	31	2	2			27						
Змістовий блок 2. Методика формування мовних компетентностей												
Тема 6. Методика формування англійської граматичної компетентності	8	2	2			4						

Тема 7. Методика формування англомовної лексичної компетентності	8	2	2			4						
Тема 8. Методика формування англомовної фонетичної компетентності	8	2	2			4						
Тема 9. Методика формування іншомовної компетентності у техніці читання і техніки письма в початковій школі	8		2			6						
Всього	32	6	8			18						
Змістовий блок 3. Методика формування мовленнєвих компетентностей												
Тема 10. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в аудіюванні	8	2	2			4						
Тема 11. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в читанні	8	2	2			4						
Тема 12. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в говорінні (діалогічне мовлення)	8	2	2			4						
Тема 13. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в говорінні (монологічне мовлення)	8		2			6						
Тема 14. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в письмі	8	2	2			4						
Тема 15. Методика	8	2	2			4						

формування іншомовної мовленнєвої компетентності в медіації												
Всього	48	10	12			26						
Змістовий блок 4. Організація та забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності												
Тема 16. Планування навчального процесу з іноземної мови. Урок іноземної мови	8	2	2			4						
Тема 17. Контроль та оцінювання рівня сформованості англomовної комунікативної компетенції учнів	6		2			4						
Тема 18. Методика формування лінгвосоціокультурної компетентності. Позакласна робота з англійської мови і культури в початковій та основній школі	10		2			8						
Всього	24	2	6			16						
Разом за курс	135	20	28			87						

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Методика навчання як наука та її зв'язок з іншими науками. Система навчання іноземних мов у ЗЗСО	2
2.	Методика формування англomовної граматичної компетентності	2
3.	Методика формування англomовної лексичної компетентності	2
4.	Методика формування англomовної фонетичної компетентності	2
5.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в аудіюванні	2
6.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в читанні	2
7.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в говорінні (діалогічне мовлення)	2
8.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в письмі	2
9.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в медіації	2
10.	Планування навчального процесу з іноземної мови. Урок іноземної мови.	2
	Разом	20

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Методика навчання як наука та її зв'язок з іншими науками. Система навчання іноземних мов.	2
2.	Методика формування англомовної граматичної компетентності	2
3.	Методика формування англомовної лексичної компетентності	2
4.	Методика формування англомовної фонетичної компетентності	2
5.	Методика формування англомовної компетентності у техніці читання та техніки письма на початковому етапі.	2
6.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в аудіюванні	2
7.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в читанні	2
8.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в говорінні (діалогічне мовлення)	2
9.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в говорінні (монологічне мовлення)	2
10.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в письмі	2
11.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в медіації	2
12.	Планування навчального процесу з іноземної мови. Урок іноземної мови в початковій та основній школі.	2
13.	Контроль та оцінювання рівня сформованості англомовної комунікативної компетенції учнів	2
14.	Методика формування лінгвосоціокультурної компетентності. Позакласна робота з англійської мови і культури в початковій та основній школі	2
	Разом	28

4.3. Завдання для самостійної роботи

4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Методика навчання іноземних мов і культур як наука та її зв'язок з іншими науками. Методика навчання як навчальна дисципліна та освітня технологія. Система навчання іноземних мов у ЗЗСО.	2
2.	Підходи до навчання іноземних мов і культур. Принципи навчання іноземних мов і культур. Засоби навчання іноземних мов і культур	2
3.	Нормативні документи у галузі навчання іноземних мов і культур. Державний стандарт базової середньої освіти (ключові компетентності в мовно-літературній освітній галузі). Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов (5–9 класи). Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, редакція 2018, 2020 pp.) (рівні володіння мовленнєвими компетентностями, види мовленнєвої діяльності, мовний репертуар Програмові вимоги до рівня володіння мовленнєвими компетентностями.	8
4.	Лінгвопсихологічні основи навчання іноземних мов.	4
5.	Учитель іноземної мови та його професійні і мовленнєві компетентності. Вирази класного вжитку (Classroom English)	5

6.	Особливості навчання іноземних мов в молодшій школі.	4
7.	Методика формування англомовної граматичної компетентності (види наочності, активний і пасивний граматичний мінімум, автоматизація граматичних навичок у всіх видах мовленнєвої діяльності).	4
8.	Методика формування англомовної лексичної компетентності (перекладні/неперекладні способи семантизації, вербальні/невербальні способи семантизації, потенційний словник, автоматизація лексичних у всіх видах мовленнєвої діяльності). Розробка наочності та інших дидактичних матеріалів.	4
9.	Методика формування англомовної фонетичної компетентності (звуко-буквені відповідності, типологія звуків англійської мови за ступенем труднощі їх засвоєння, робота із скоромовками, фонетична/мовленнєва зарядка). Розробка наочності та інших дидактичних матеріалів.	4
10.	Методика формування іншомовної компетентності в техніці читання та техніці письма в початковій школі (звуко-буквені відповідності, види диктантів). Розробка наочності та інших дидактичних матеріалів.	4
11.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в аудіюванні (вимоги до текстів для аудіювання, добір дидактичних матеріалів, розробка засобів контролю розуміння почутого, етапи роботи з текстами для аудіювання). Розробка наочності та інших дидактичних матеріалів.	4
12.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в читанні (вимоги до текстів для читання, добір дидактичних матеріалів, розробка засобів контролю розуміння прочитаного, етапи роботи з текстами для читання, «читання для задоволення»). Розробка наочності та інших дидактичних матеріалів.	4
13.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в діалогічному мовленні (типи діалогічного мовлення за вітчизняними та європейськими вимогами, добір дидактичних матеріалів, принцип навчання діалогічного мовлення «згори донизу» / «знизу догори», вербальні, візуальні й комбіновані опори). Розробка наочності та інших дидактичних матеріалів.	4
14.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в монологічному мовленні (типи монологічних висловлювань за вітчизняними та європейськими вимогами, текст як засіб навчання монологічного мовлення, принцип навчання монологічного «згори донизу» / «знизу догори», вербальні, візуальні й комбіновані опори). Розробка наочності та інших дидактичних матеріалів.	6
15.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в письмі (типи писемного мовлення за вітчизняними та європейськими вимогами, добір дидактичних матеріалів, вербальні, візуальні й комбіновані опори).	4
16.	Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в медіації (одномовна/двомовна медіація, види медіаційної діяльності за вітчизняними та європейськими вимогами, схожості й відмінності іншомовної медіації та інших видів мовленнєвої діяльності, створення комунікативної ситуації для навчання медіації та її обов'язкові компоненти).	4
17.	Формування лінгвосоціокультурної компетентності (молодша та основна школа). Розробка наочності та інших дидактичних матеріалів.	4
18.	Планування навчального процесу з іноземної мови (види планів, урок іноземної мови, спостереження та аналіз уроку англійської мови,	4

	нестандартний урок англійської мови, інтегровані/міждисциплінарні уроки.	
19.	Контроль та оцінювання рівня сформованості англійської комунікативної компетенції учнів (засоби і форми контролю, розробка засобів контролю вчителем англійської мови, тестові завдання, загальноєвропейські рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень та індивідуальної освітньої траєкторії).	4
20.	Позакласна робота з англійської мови і культури (цілі та форми організації позакласної роботи з англійської мови, види позакласних заходів, лінгвокультурна спрямованість позакласних заходів з англійської мови).	8
	Разом	87

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Не передбачене

4.6. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Методика навчання англійської мови» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

Основними формами організації навчання під час викладання дисципліни є:

- лекції для ознайомлення з основними теоретичними положеннями методики навчання англійської мови (зміст і цілі навчання англійської мови в початковій та основній школі, планування навчального процесу з іноземної мови, особливості формування мовних, мовленнєвих компетентностей, контроль та оцінювання рівня формування компетентностей учнів);
- практичні заняття для формування у студентів навичок і умінь здійснення планування і проведення уроків і позакласних заходів (фрагментів) англійської мови, організації теоретичних знань і практичних умінь аналізувати НМК і уроки англійської мови; моделювати навчальні ситуації для апробації дібраних методів навчання та контролю мовних навичок та мовленнєвих умінь;
- самостійна робота з опрацювання методичної літератури, добору й розробки дидактичних засобів, вивчення нормативних документів у галузі іншомовної освіти у ЗЗСО, виразів класного вжитку (Classroom English).

Методи навчання:

За джерелом знань:

- *словесні*: розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, бесіда, дискусія, диспут;
- *наочні*: демонстрація, ілюстрація;
- *практичні*: практичні роботи, вправи, розробка конспектів уроків та позакласних заходів, аналіз концепцій, стандартів, навчальних програм, підручників, освітніх сервісів, робота з різними джерелами інформації; складання конспектів (тез); підготовка рефератів, доповідей, повідомлень, мультимедійних презентацій, аналіз проблемних ситуацій, метод проектів тощо.

За характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; пошуковий; дослідницький.

Дистанційні методи навчання: лекції, практичні заняття, on-line консультації в режимі зустрічей у Google Meet; робота у Viber-групах, самостійна робота студентів з використанням освітньої платформи Google Classroom.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен);
- метод моделювання навчальних ситуацій (проведення фрагментів уроків, позакласних заходів з англійської мови);
- методи самоконтролю та взаємоконтролю (уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, уміння критично поцінювати виконання навчальних завдань однокласників).

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань, повний обсяг їх виконання, якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання, дотримання вимог академічної доброчесності:

1. Володіння теоретичним матеріалом та практичними навичками курсу «Методика навчання англійської мови».
2. Зараховано всі завдання, передбачені робочою програмою та методичними матеріалами.
3. Здатність вирішувати проблемні завдання з вивчених тем курсу.
4. Пройдено перевірку рівня засвоєння знань та умінь з тем, що виносяться на самостійне опрацювання.

4.8. Перелік програмових питань для підсумкового контролю з методики навчання англійської мови

1. Зміст навчання іноземної мови у закладах загальної середньої освіти.
2. Лінгвопсихологічні основи навчання іноземної мови. Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності та спілкування.
3. Засоби навчання як компонент навчального процесу. НМК як основний засіб навчання.
4. Види мовленнєвої діяльності. Навички та вміння мовлення у навчанні іноземних мов. Етапи формування навички.
5. Активний граматичний мінімум. Репродуктивна граматична навичка.

6. Автоматизація дій учнів з граматичними структурами активного граматичного мінімуму. Опишіть послідовність вправ на етапі автоматизації.
7. Пасивний граматичний мінімум. Рецептна граматична навичка.
8. Лексичний мінімум. Активний словниковий запас. Репродуктивні лексичні навички. Репродуктивні лексичні навички. Опишіть способи семантизації нової лексики та визначте послідовність вправ для автоматизації дій учнів з лексичним матеріалом.
9. Пасивний і потенційний словниковий запас. Опишіть типи і види вправ для навчання пасивного і потенційного словників.
10. Мета і зміст навчання вимови. Поясніть як слід формувати слухо-вимовні навички. Проілюструйте це прикладами.
11. Охарактеризуйте вимоги до текстів для аудіювання та читання.
12. Вимоги програми щодо оволодіння аудіюванням. Проаналізуйте мовні труднощі текстів для аудіювання. Опишіть опори та орієнтири для подолання цих труднощів
13. Етапи та система вправ для навчання аудіювання. Опишіть засоби контролю розуміння прослуханого тексту.
14. Охарактеризуйте зміст етапів роботи з текстом для аудіювання.
15. Комунікативно-мовленнєва ситуація як основа навчання діалогу та її компонентний склад. Одиниця навчання діалогу.
16. Характеристики діалогічного мовлення, їх урахування у навчанні, функціональні типи діалогічних висловлювань. Мовні особливості діалогічного мовлення.
17. Структура діалогу. Основні види діалогічних єдностей. Труднощі оволодіння діалогічним мовленням. Етапи навчання діалогічного мовлення. Опишіть технологію навчання діалогу за двома підходами: «згори донизу» і «знизу вгору».
18. Тест як засіб контролю (показники якості, вимоги, структура, типи очікуваних відповідей, переваги/недоліки, оцінювання виконання тестових завдань).
19. Типи монологічних висловлювань. Мовні особливості монологічного мовлення. Етапи навчання монологічного мовлення за підходом «знизу вгору».
20. Програмові вимоги до мовленнєвих умінь говоріння. Етапи навчання монологічного мовлення за підходом «згори донизу». Назвіть опори для навчання монологічного мовлення за цим підходом.
21. Навчання техніки читання. Труднощі навчання читання. Проілюструйте прикладами групи вправ з техніки читання.
22. Охарактеризуйте види читання та назвіть вправи для навчання кожного з видів читання.
23. Організація роботи з текстом для читання на уроці англійської мови. Контроль умінь читання на різних ступенях навчання англійської мови.
24. Вимоги програми щодо оволодіння письмом. Навчання техніки письма. Охарактеризуйте різні типи диктантів
25. Програмові вимоги щодо видів іншомовних письмових повідомлень. Етапи навчання письма як продуктивної та інтерактивної мовленнєвої діяльності.
26. Медіація як вид мовленнєвої діяльності. Класифікація видів медіації. Медіаційні стратегії роботи з текстом.

27. Вимоги до уроку англійської мови. Типи і структура уроків. Аналіз уроку іноземної мови.

28. Контроль та оцінювання у навчанні іноземної мови. Види контролю за новою програмою. Форми та об'єкти контролю. Мовне портфоліо.

29. Планування навчального процесу з англійської мови: календарно-тематичний, тематичний, поурочний плани.

30. Організація позакласної роботи з англійської мови. Принципи, цілі і форми позакласної роботи.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота						Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Самостійна робота	Разом		
T1	T6-10	T11-15	T16-18	T2-5		40	100
5	15	20	10	10	60		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / Бігич О.Б. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2016. 402 с.
2. Концепція мовної освіти в Україні: проєкт. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/.../Concept_L_education.doc.
3. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів під кер. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2018. 319 с.
4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підруч. для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищих навч. закладів / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька [та ін.]; під заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
5. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навч. посіб. Київ : Ленвіт, 2008. 285 с.

6. Типова програма «Методика навчання англійської мови». Освітній ступінь бакалавра. Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 126 с.
7. Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод Ірина Василівна. Умань: Візаві, 2018. 165 с. ([Посібник Холод_18.pdf \(udpu.edu.ua\)](#))
8. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume with New Descriptors. Council of Europe, 2018. URL: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volumewith-new-descriptors-2018/1680787989>
9. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Strasbourg: Council of Europe, Language Policy Unit. 2001. URL: <https://rm.coe.int/16802fc1bf>

Допоміжна

1. Курсова робота з методики викладання іноземних мов: посібник / Бігич О.Б. та ін.; під кер. С. Ю. Ніколаєвої, С.В.Гапонової. К.: Ленвіт, 2003. 96 с.
2. Задорожна І. П. Організація самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови з практичної мовної підготовки : монографія. Тернопіль : Вид-во ТНПУ, 2011. 414 с.
3. Інформаційно комунікаційні технології у навчанні іноземних мов для професійного спілкування : колективна монографія / Коваль Т. І., Асоянц П. Г., Каменєва Т. М. та ін.; заг. ред. Коваль Т. І. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2012. 280 с.
4. Редько В. Г. Засоби формування комунікативної компетентності у змісті шкільних підручників з іноземних мов. Теорія і практика: монографія / В. Г. Редько. Київ : Генеза, 2012. 224 с.
5. Щерба Н. С. Підготовка майбутнього вчителя іноземної мови до формування в учнів іншомовної стратегічної (діяльній) компетенції / за ред. О. Є. Антонової / Житомирський державний університет імені І. Франка. Житомир : Полісся, 2010. 306 с. 7
6. Segev E. Mobile learning: improve your English anytime, anywhere (2014). URL: <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/mobile-learning-improve-englishanytimeanywhere>
7. Сучасна технологія навчання іншомовного матеріалу в середніх навчальних закладах / Під ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2016. 373 с.
8. Долгушева О.В. Самостійна робота із текстом художньої літератури як засіб формування іншомовної лексичної компетентності студентів факультету іноземних мов. *Іноземні мови у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції* / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого / Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2021. С. 49-56.
9. Долгушева О.В. Особливості розвитку інтерпретаційної компетентності студентів факультету іноземних мов. *Збірник тез доповідей [Електронний ресурс] V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії»*. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. С. 211-214.
10. Долгушева О.В., Кібальнікова Т.В. Медіативна компетентність у професійно-орієнтованому мовленні студентів, які вивчають англійську мову як фах. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 51. С. 291-296. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/51-45>
11. Mykytiuk, S., Moroz, T., Mykytiuk, S., Moroz, M., Dolgusheva, O. Seamless Learning Model with Enhanced Web-Quizzing in the Higher Education Setting. *International Journal of Interactive Mobile Technologies (IJIM)*, 2022. № 16(03), pp. 4–19. DOI: <https://doi.org/10.3991/ijim.v16i03.27257>

12. Долгушева О.В. Викладання теми «Навчання медіації як виду іншомовного спілкування в школі» у педагогічному закладі вищої освіти: виклики і перспективи. *International scientific conference "The issues of modern philology and creative methods of teaching a foreign language in the European education system": conference proceedings* (December 28-29, 2021. Venice, Italy). Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2021. С. 191-195. URL: www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/193
13. Долгушева О.В. Самостійна робота із текстом художньої літератури як засіб формування іншомовної лексичної компетентності студентів факультету іноземних мов. *Іноземні мови у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції* / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого / Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2021. С. 49-56.
14. Dolgusheva O. Engaging Multiple Reading Strategies to Fiction as a Means of Fostering EFL Students' Interpretative Competency. *Закарпатські філологічні студії*. Вип.13. Том 2. Ужгородський національний університет: Видавничий дім «Гельветика». 2020. С. 51-58.

5.2. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс
 - Тексти лекцій, мультимедійні презентації
 - Інструктивно-методичні матеріали для семінарських занять та самостійної роботи
 - Засоби діагностики
 - Перелік питань для підсумкового контролю
 - Зразки дидактичних матеріалів («фотографій» уроків, план-конспектів уроків, сценаріїв позакласних заходів, вирази класного вжитку, вербальних та візуальних опор тощо).
2. ОПП першого (бакалаврського) освітнього рівня
3. Інформаційна підтримка освітнього процесу на платформі Google class

5.3. Інформаційні ресурси

1. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9. URL: [programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf \(mon.gov.ua\)](http://mon.gov.ua/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf)
2. [Навчальні програми для 1-4 класів | Міністерство освіти і науки України \(mon.gov.ua\)](http://mon.gov.ua)
3. CEFR [1680459f97 \(coe.int\)](http://coe.int), [1680787989 \(coe.int\)](http://coe.int), [16809ea0d4 \(coe.int\)](http://coe.int)
4. BBC Learning English. URL: <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/russian/home>
5. British Council LearnEnglish. URL: <http://learnenglish.britishcouncil.org/>
6. engVid [Електронний ресурс]. URL: <https://www.engvid.com/>
7. TED [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ted.com/>
8. [New Generation School Teacher \(wixsite.com\)](http://wixsite.com)
9. [Classroom English: 300+ Classroom Phrases For English Teachers • 7ESL](#)
10. [BBC Learning English - Classroom teaching tips](#)
11. [Classroom Language For Teachers and Students of English - ESLBuzz Learning English](#)
12. [Classroom Language: 29 Useful Classroom English Expressions for ESL Students - Love English in 2021 | Classroom language, English classroom, Classroom \(pinterest.com\)](#)
13. [Enjoy Teaching English | English classroom, English classroom posters, Teaching english \(pinterest.com\)](#)
14. [Науково-методичний журнал "Іноземні мови". URL: Архіви | Науково-методичний журнал "Іноземні мови" \(knlu.edu.ua\)](#)

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнорукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).

Успішне опанування дисципліни та складання заліку й екзамену неможливе без дотримання академічної дисципліни, а саме – відвідування лекційних та практичних занять, належного нотування та засвоєння теоретичних положень, ґрунтовного виконання практичних семінарських завдань, що передбачають розробку дидактичних матеріалів відповідно до теми, що опановується.

Дотримання правил академічної доброчесності – обов'язкове. Фрагменти уроків та інші дидактичні матеріали, запозичені з мережі Інтернет, не розглядаються та оцінюванню не підлягають.

Окремо береться до уваги коректне послуговування методичною термінологією, яку студенти виписують у поточний глосарій.

Користування мобільними телефонами, планшетами, ноутбуками можливо лише із метою демонстрації власноруч розроблених дидактичних матеріалів, електронних версій підручників, робочих зошитів з англійської мови для ЗЗСО.

Пропуски занять допускаються лише з поважної причини та мають підтверджуватися відповідними документами. Відпрацюванню підлягають лише пропущені заняття з поважних причин. Незадовільні оцінки, отримані на практичному занятті, не перескладаються. У разі систематичних пропусків студент може бути недопущеним до складання заліку / іспиту та направленим на повторне вивчення дисципліни.